

Riktlinjer rörande ansvarsfulla investeringar för Nobelstiftelsens kapitalförvaltning

Inledning

Nobelstiftelsen är en privat stiftelse som upprättats på grundval av Alfred Nobels testamente. Dess primära syfte är att ansvara för att priser delas ut enligt testamentors önskan till de ”som gjort mänskligheten den största nytta” inom ämnesområdena fysik, kemi, fysiologi eller medicin, litteratur och fred. Senare har Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne tillkommit. Nobelpriset är ett av världens mest prestigefyllda priser och bidrar till att lyfta fram kunskap och vetenskap, humanism och fred. Det är främst genom valet av pristagare och den uppmärksamhet Nobelpriset får som Nobelverksamheten kan bidra till en värld som präglas av goda värderingar och som vilar på en hållbar grund.

Nobelpriset finansieras i allt väsentligt av det kapital Alfred Nobel efterlämnade. Nobelstiftelsen ansvarar för att kapitalet förvaltas väl. Därutöver ansvarar stiftelsen för de immateriella tillgångar som byggts upp under Nobelprisets drygt hundraåriga historia och för att verksamheten inom hela Nobelfären lever upp till de ambitioner och ideal som kommer till uttryck i Alfred Nobels testamente.

Målet för Nobelstiftelsens placeringsverksamhet är att få en så hög avkastning över tiden att den ekonomiska basen för priserna och verksamheten säkerställs och att oberoende garanteras för de Nobelprisutdelande institutionernas arbete avseende val av pristagare. Förvaltningen ska ske med beaktande av de olika risker som är förenade med finansiell verksamhet.

Övergripande principer

Utöver de finansiella målen vill Nobelstiftelsen i sin förvaltning följa goda etiska principer och bidra till en långsiktigt hållbar global utveckling. De senaste decennierna har en utveckling skett på de finansiella marknaderna, med alltmer specifika behov av och krav på ansvarsfulla investeringar. Till följd av detta har det också skapats flera goda investeringsalternativ som är utformade med utgångspunkt från etiska och hållbarhetsmässiga hänsyn. Nobelstiftelsen följer denna utveckling nära och har ambitionen att vår investeringsverksamhet ska ligga i framkant av utvecklingen. Hänsyn måste samtidigt tas till Nobelstiftelsens begränsade organisation.

THE NOBEL PRIZE

I valet av investeringar beaktar Nobelstiftelsen internationellt accepterade normer och konventioner gällande miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt, anti-korruption och kontroversiella vapen. Dessa definieras idag med utgångspunkt från FN:s Global Compact¹. Därutöver vill stiftelsen inte investera i bolag som producerar kontroversiella vapen eller kärnvapen eller bolag där mer än 5% av omsättningen kommer ifrån kolutvinning eller kraftgenerering av kol.

Nobelstiftelsen strävar efter att de förvaltare vi anlitar ska ha hållbarhetsfrågor som en naturlig del i investeringsprocessen och att de inte ska investera i bolag som bryter mot internationella normer enligt ovan. Vi önskar också att våra förvaltare agerar på bolagsstämmor och i andra sammanhang i linje med våra principer för ansvarsfulla investeringar.

Vid investeringar inom tillgångsslagen aktier och obligationer finns det idag goda möjligheter att med utgångspunkt från såväl finansiella som etiska och hållbarhetsmässiga utgångspunkter göra ett bra val av fonder. Det är också den väg Nobelstiftelsen valt.

Utöver detta innehar Nobelstiftelsen s.k. alternativa investeringar, främst fastighets- och hedgefonder. Inom detta område är det svårare att göra motsvarande urval främst därför att öppenheten är lägre, men också eftersom det fortfarande är relativt svårt att utifrån finansiella utgångspunkter hitta tillräckligt goda alternativ. När det gäller alternativa investeringar tillämpar Nobelstiftelsen därför ett delvis annorlunda angreppssätt. I det ligger idag att aktivt söka nya alternativ med önskvärd etisk och hållbarhetsmässig inriktning och att utöva påverkan. Nobelstiftelsen avser dessutom helt undvika att ha investeringar också inom tillgångsslaget alternativa investeringar om dessa i väsentlig utsträckning kan bedömas ha positioner i verksamheter som bryter mot Nobelstiftelsens riktlinjer. Angreppssättet ovan gäller också den del av aktieportföljen som innehåller onoterade bolag, s.k. Private Equity.

Nobelstiftelsen har anslutit sig till det av FN stödda initiativet för ansvarsfulla investeringar Principles for Responsible Investments (PRI). Beslutet att underteckna PRI:s principer är ett uttryck för Nobelstiftelsens strävan att införliva frågor som rör miljö, samhällsansvar och ägarstyrning i förvaltningen. Åtagandet innebär att:

1. Vi ska beakta ESG (Environment, Social, Governance) i våra investeringsanalyser och investeringsbeslut.
2. Vi ska vara aktiva ägare och beakta ESG i våra riktlinjer och i vårt arbete.
3. Vi ska verka för en större öppenhet kring ESG hos de företag som vi placerar i (eller indirekt placerar i).
4. Vi ska aktivt verka för att dessa principer följs i finansbranschen.
5. Vi ska samarbeta för att följa principerna så effektivt som möjligt.

En del i åtagandet är också en årlig rapportering av åtgärder och framsteg i arbetet med att implementera principerna. Denna blir i väsentliga delar publik.

¹ Se Appendix 1 - FN:s Global Compact - internationella normer och konventioner

Påverkan

Nobelstiftelsen arbetar med att via dialog påverka förvaltare att leva upp till Nobelstiftelsens övergripande principer för ansvarsfulla investeringar. Vi tror att påverkan är det bästa sättet att bidra till en långsiktigt hållbar global utveckling, särskilt för en aktör av vårt slag, med ett begränsat finansiellt kapital men med en i övrigt stark position.

För att kunna påverka måste vi förstå varje förvaltares investeringsprocess och agerande kring hållbarhetsfrågor. Våra förvaltare bör vara villiga att ta del av Nobelstiftelsens riktlinjer och vår uppfattning i etik -och hållbarhetsfrågor.

Exkluderingar

Inom tillgångsslagen noterade aktier och obligationer exkluderar Nobelstiftelsen följande:

- Förvaltare som saknar tillfredställande rutiner för hantering av bolag som **bryter mot internationella normer och konventioner enligt FN:s Global Compact**. Denna rutin ska inkludera övervakning av överträdelser samt att förvaltarna ska inleda dialog med bolag (i första hand) alternativt sälja av bolag som inte är villiga att bättra sig.
- Fonder som innehar bolag klassade som producenter av enligt internationell rätt **förbjudna vapen eller kärnvapen**.
- Förvaltare som saknar ambitioner och en tillfredställande investeringsprocess för att bedöma och påverka bolagens arbete med att minimera **klimatpåverkan**. Vi avser att undvika investeringar i bolag där mer än 5% av omsättningen kommer från kolutvinning eller kraftgenerering av kol.
- Fonder som innehar bolag som producerar tobak.

Alla nya förvaltningsuppdrag prövas mot dessa riktlinjer. Innehav i fonder hos förvaltare som inte lever upp till kraven avvecklas inom 12 månader från att vi uppmärksammat ett innehav som bör exkluderas.

Välja in

Nobelstiftelsen söker kontinuerligt efter möjligheter att göra investeringar som utan att komma i konflikt med de finansiella målen också bidrar till de globala hållbarhetsmålen. Sådana investeringar kan innefatta teknologier och metoder för att begränsa den globala uppvärmningen samt strukturella teman som bedöms bidra till effektivare användning av jordens resurser över tid.

Uppföljning

Förvaltaren ska på ett öppet vis och minst en gång per år redovisa hur arbetet bedrivs. I de fall då en förvaltarens investeringsprocess inte är förenlig med Nobelstiftelsens värdegrund påbörjas en dialog med förvaltaren med syfte att skapa förståelse och få till stånd önskvärda förändringar.

En gång per år går Nobelstiftelsen igenom underliggande innehav i de fonder vi investerar i. Om vi i denna granskning hittar bolag som bedöms vara i strid med de principer för exkluderingar som redovisats i avsnittet ovan ger det ytterligare skäl till dialog med förvaltaren.

Nobelstiftelsen avser följa upp påverkansarbetet och på sikt utarbeta en modell för att årligen externt redovisa både genomförda exkluderingar och effekter av påverkan. Dessa riktlinjer utvärderas kontinuerligt och uppdateras årligen.

Ulrika Bergman, Chief Investment Officer

E-mail: ulrika.bergman@nobelprize.org

Appendix 1 - FN:s Global Compact - internationella normer och konventioner

Initiativet till Global Compact lanserades i samband med World Economic Forum i Davos 1999 av FN:s dåvarande generalsekreterare Kofi Annan. Syftet med Global Compact är att få företag att ta ansvar för FN:s tio principer inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och korruption. Utifrån principerna åtar sig signatärerna, de företag som signerat Global Compact, att arbeta för att anpassa sin verksamhet för att på ett mer hållbart sätt bidra till ekonomiers och samhällens utveckling. Kraven på signatärer är att arbeta efter FN:s principer samt att på en årlig basis redogöra för sina framsteg på området. Företag från alla typer av sektorer finns representerade bland dem som åtagit sig att arbeta efter principerna.

En viktig hörnsten som legat till grund för framväxten av Global Compact och CSR, Corporate Social Responsibility, har varit att det som koncept till stor del bygger på självregleringsprinciper.

Mänskliga rättigheter

1. Företagen ombeds att stödja och respektera skydd för de internationella mänskliga rättigheterna inom den sfär som de kan påverka; och
2. försäkra sig om att deras eget företag inte är delaktiga i brott mot mänskliga rättigheter.

Arbetsvillkor

3. Företagen ombeds att upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar;
4. avskaffa av alla former av tvångsarbete;
5. avskaffa barnarbete; och
6. inte diskriminera vid anställning och yrkesutövning.

Miljö

7. Företag ombeds att stödja förebyggande åtgärder för att motverka miljöproblem;
8. ta initiativ för att främja större miljömässigt ansvarstagande; och
9. uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik.

Korruption

10. Företag bör motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning.